

F. t. l. om universiteternes udbygning.

Som ledende hensyn ved opstillingen af en samlet plan for udbygningen af universiteter og højere læreanstalter har rådet fremhævet:

- 1) at hovedvægten lægges på, at der sikres en hurtig udvidelse af undervisnings- og forskningskapaciteten,
- 2) at nye centre for højere uddannelser ikke etableres, uden at der er rimelig sikkerhed for, at de på de undervisnings- og forskningsområder, de skal dække, kan opnå den fornødne høje standard,
- 3) at den samlede plan tilrettelægges på en sådan måde, at der tilvejebringes den bedst mulige dækning for samfundets samlede behov for akademisk uddannet arbejdskraft.

Indstillingen, suppleret med det bilagsmateriale, hvorpå den bygger, blev af planlægningsrådet samlet i et hæfte, som blev offentliggjort i slutningen af februar 1966. Eksemplarer blev samtidig tilstillet folketinget.

Med planlægningsrådets indstilling af 7. december 1965 fulgte bl. a. en redegørelse for det grundlag, hvorpå rådets indstilling var udarbejdet. I denne redegørelse hed det bl. a., at man i 1980 efter et forsigtigt skøn måtte regne med, at ca. 13.500 vil tage studentereksamen.

Dette tal må betragtes som et minimumstal. I Skitse for de højere uddannelsers udbygning finder planlægningsrådet det rimeligt at regne med en stærkere stigning i studenterproduktionen og har derfor opstillet to alternative prognoser, hvorefter der i 1980 kan forudses en studenterproduktion på henholdsvis 13.400 og 16.500. At stigningen vil blive kraftigere end forudset i 1965 sandsynliggøres i øvrigt af en af undervisningsministeriets økonomisk-

statistiske konsulent udarbejdet prognose for udviklingen indtil 1972, hvori studenterproduktionen i 1972 er beregnet til 13.000. Dette tal påregnes i planlægningsrådets to prognoser først nået henholdsvis i 1979-80 og i 1976.

Denne uoverensstemmelse mellem de af planlægningsrådet og de af undervisningsministeriets økonomisk-statistiske konsulent opstillede prognoser skyldes, at man ikke har anvendt de samme beregningsmetoder. Planlægningsrådets langtidsprognose bygger på størrelsen af de årgange, hvorfra eleverne i 1. gymnasieklasse skal komme, samt et skøn over, hvor stor en procentdel af disse årgange, der vil blive optaget i 1. gymnasieklasse (den såkaldte gymnasiefrekvens). Dette skøn over gymnasiefrekvensens udvikling bygger på den tendens, som har præget tilgangen til gymnasiet fra 1950 til 1965, idet planlægningsrådet dog har opstillet to udviklingsmuligheder. Alternativ I forudsætter, at tilgangen stiger med den samme procent af den aktuelle årgang hvert år (0,6 pct.), medens alternativ II forudsætter, at tilgangen hvert år stiger med samme procent af det foregående års tilgang.

Den økonomisk-statistiske konsultants korttidsprognose bygger på de elevårgange, som befandt sig i 1.-3. realklasse og 1.-3. gymnasieklasse i skoleåret 1966-67, samt på de i 1964-65 og 1965-66 konstaterede overgangsprocenter fra en klasse til den næste (f. eks. den procentdel af eleverne i 2. realklasse, der fortsætter i 1. gymnasieklasse det næste år).

I nedenstående tabel er foretaget en beregning af de til de to prognoser svarende gymnasiefrekvenser.

År	Planlægningsrådet		Den økonomisk-statistiske konsulent
	Alternativ I	Alternativ II	
1963		9,6	9,6
1964		10,3	10,3
1965		11,9	11,9
1966		13,0	13,0
1967	12,9	12,4	14,2
1968	13,5	13,1	15,9
1969	14,1	14,3	17,2
1970	14,6	15,0	17,5
1971	15,2	16,0	18,0

Som man vil se af ovenstående, stiger den beregnede gymnasiefrekvens i den økonomisk-statistiske konsultants korttidsprognose særligt kraftigt i 1968 og 1969. Dette skyldes, at der vil være en elevophobning i 2. realklasse i 1967 og 1968, og årsagen

hertil må søges i den ændrede optagelsespraksis i folkeskolen fra 1959.

Hvorvidt stigningstakten i den økonomisk-statistiske konsultants prognose vil fortsætte efter 1971, eller om der vil finde en afmatning sted, således at